

FORSKNINGSPROSJEKT. Vil drille folk i hvordan de bør forholde seg under katastrofer

Planlegger for flom, terror

Et stort internasjonalt forskningsprosjekt skal forberede Kristiansand og andre europeiske byer på naturkatastrofer, terror og andre uforutsette hendelser.

KRISTIANSAND

– Vi lager et verktøy som byer kan bruke både for å forhindre at katastrofer skjer, og ikke minst ha planer for å håndtere dem når de inntreffer. Her er det også viktig at byer lærer av hverandres erfaringer på godt og vondt, sier professor Jose J. Gonzalez ved Universitetet i Agder (UiA).

Han er vitenskapelig leder for EU-prosjektet Smart Mature Resilience, der UiA og Kristiansand kommune, sammen med seks andre europeiske byer og fem forskningsmiljøer, utarbeider modeller for hvordan byene kan forberede seg på naturkatastrofer som havstigning, ekstremvær, flom og ras, samt terrorhandlinger og store ulykker.

INVOLVERE FLERE INSTANSER

I flere av modellene som forskningsprosjektet for krisehåndtering har utarbeidet for forskjellige katastrofescenarier, anbefales det å involvere langt flere instanser enn nødetater og kommune.

– Etter flommen ble det for eksempel klart at vi her lokalt i større grad kunne ha involvert både frivillige organisasjoner og befolkningen generelt. Erfaringer fra andre steder har også vist at det kan ha god effekt å forberede folk på at katastrofer kan inntreffe, samt drille dem på hvordan de da bør forholde seg, sier beredskapssjef Sigurd Paulsen i Kristiansand kommune, og utdyper:

– Vi kan advare eller forberede folk som bor i nærheten av utsatte områder om risikoen for at det skjer en oversvømmelse, skred eller akutt forurensning fra en bedrift eller lignende. Informasjonen kan gå til velforeninger eller frivillige organisasjoner, eller direktesendes via sms, mail eller sosiale medier.

Beredskapssjefen mener slik informasjon må være målrettet, og nok har størst effekt dersom mottakerne opplever faren for en trussel som reell. Det kan for eksempel være enklere å få for-

ståelse for behovet for økt egenberedskap nå etter storflommen enn det var før vannet oversvømte landsdelen.

FAVNER BREDT

– Høstens storflom aktualiserte forskningsprosjektet, men det handler om så mye mer enn bare flom og ekstremvær, sier Jose J. Gonzalez.

I tillegg til naturkatastrofer tar forskningsprosjektet for seg hvordan byer kan forberede seg på og håndtere forhold som eldrebølge, ungdomskriminalitet og omstillinger i næringslivet.

– Flere av modellene er allerede prøvd ut og har allerede oppnådd gode resultater i byer som Vejle og Glasgow. I begge byene har de klart å snu nedgangstider i næringslivet til ny optimisme og vekst, sier Jose J. Gonzalez.

Tre av byene som er med i forskningsprosjektene, Bristol, Glasgow og Vejle, begynte allerede for ti år siden å satse på utvikling av «resilience» (motstanddyktighet) for å takle uforutsette hendelser bedre. For å få dette til, har byene lagt opp til et utvidet samarbeid med næringslivet, byens organisasjoner og universitet, samt involvert befolkningen i sterk grad.

– I disse tre byene har satsingen hatt andre gode ringvirkninger. Byene har klart å snu nedgangstider i næringslivet til optimisme og vekst, sier Jose J. Gonzalez.

45 MILLIONER KRONER

Forskningsprosjektet har et budsjett på 4,6 millioner euro eller ca 45 millioner kroner. Av dette disponerer UiA ni millioner kroner over tre år.

– Uten å kunne svare for hele organisasjonen, vil jeg tro at det kan være mye å hente for Kristiansand kommune, sier Sigurd Paulsen.

TEKST: **TORBjørn WITZØE**

torbjorn.witzoe@fvn.no

Flere ble tatt på senga av storflommen som nylig rammet Sørlandet. Her fra bygda Drangsholt.

FOTO: KJARTAN BJELLAND

FAKTA

Forskningsprosjektet

- Startet for to og et halvt år siden, og avsluttes i mai 2018.
- Foruten Kristiansand er byene San Sebastián i Spania, Glasgow i Skottland, Vejle i Danmark, Bristol i England og hovedstedene Roma i Italia og Riga i Latvia med på prosjektet.
- Ved UiA er det Senter for Integrert Krisehåndtering (CIEM) som ledes av professor Bjørn Erik Munkvold, som deltar i den internasjonale forskningen. Senteret er en toppsatsing ved universitetet, med fokus på hvordan beredskap og krisehåndtering kan effektiviseres gjennom nye løsninger.

r og katastrofer

Dersom en katastrofe skulle inntreffe er det godt å være forberedt. Her studerer beredskapssjef Sigurd Paulsen i Kristiansand kommune (f.v.), professor Jose J. Gonzalez ved UiA og professor Bjørn Erik Munkvold ved UiA en miniatyrmodell av Kvadraturen og nærliggende områder.

FOTO: REIDAR KOLLSTAD

ETTER FLOMMEN

Fant kun én rundball

Her skvulper rundballen mot steinene ved Gismerøya. Mange flere er fortsatt på avveie.

FOTO: PRIVAT

Jakten etter rundballer i havet endte med at de fant en som skvulpet mot steinene.

MANDAL

– Det var veldig rart at vi ikke fant flere, sier arbeidsleder Harald Øyslebø i bydriftsavdelingen til Mandal kommune.

Den ene de fant var på Gismerøya.

I alle fall 1000 rundballer er på avveie etter flommen langs Mandalselva for 1,5 uke siden. Mange stanset på vei nedover elva, og noen løste seg opp. Da ble platen viklet inn i trær og greiner.

Atter andre strandet langs elvebredden. Så hvor mange som har havnet i sjøen er ikke godt å si.

– Det må ha vært mange, sier Øyslebø som synes forøplingsproblemet dette skaper er trist å tenke på. Han anbefaler folk å si fra til kommunen om de ser flere rundballer i sjøen.

– Så skal vi dra ut og hente dem. Dette må opp, ikke bare av hensyn til forurensingen, men også fordi de utgjør en fare for båttrafikken, sier han.

JARLE R. MARTINSEN

FLEKKEFJORD

Bil på taket etter utforkjøring

– Det dreier seg trolig om et rent uhell. Ifølge sjåføren skulle han parkere da foten gled på pedalen. Dermed trillet bilen utfor skråningen, forteller Martin Ugland, operasjonsleder ved Agder politidistrikt, til Fædrelandsvennen.

Klokka 10.02 torsdag formiddag fikk Agder politidistrikt melding om en trafikkulykke ved Sira stasjon i Flekkefjord.

Nødetatene rykket ut til stedet. En 84 år gammel mann ble fraktet til Sørlandet sykehus i Flekkefjord.

TORMOD FLEM VEGGE

LINDESNES

Vei sperret i over sju timer

● Agder politidistrikt opplyste klokka 10.00 torsdag at en trailer hadde bommet på veivalget og kjørt seg fast på veien ut til Kåfjordneset på Vigeland.

Sjåføren kjørte feil i forbindelse med at han skulle kjøre den midlertidige omkjøringsveien knyttet til E 39.

Bilberger ble rekvirert. Ifølge politiet ville det ta to timer før kjøretøyet skulle være fjernet, men først rundt klokka 15.40 opplyste Agder politidistrikt at veien var åpen for trafikk.

TORMOD FLEM VEGGE

VOLVO SERVICE 2.0

Nå får du Volvo orginalservice til en ekstra gunstig pris for Volvomodeller som er over 6 år.

KR 2.995,-